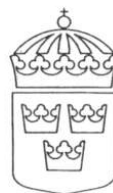

Riksdagens protokoll

1991/92:21

Fredagen den 8 november

Kl. 13.00 – 13.02

Protokoll
1991/92:21

1 § Anmälan om kompletteringsval till vissa utskott

Talmannen meddelade

dels att centerns riksdagsgrupp som suppleant i jordbruksutskottet under Lennart Brunanders ledighet anmält hans ersättare Elisabeth Andersson,

dels att Ny Demokratis riksdagsgrupp som suppleant i utrikesutskottet och arbetsmarknadsutskottet under Richard Ulfvengrens ledighet anmält hans ersättare Arne Jansson,

dels att folkpartiet liberalernas riksdagsgrupp som suppleant i kulturutskottet under Charlotte Brantings ledighet anmält hennes ersättare Ronny Karlsson.

Talmannen förklarade valda till

suppleant i utrikesutskottet

Arne Jansson (nyd)

suppleant i kulturutskottet

Ronny Karlsson (fp)

suppleant i jordbruksutskottet

Elisabeth Andersson (c)

suppleant i arbetsmarknadsutskottet

Arne Jansson (nyd)

2 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositionerna

1991/92:48 och 67 till skatteutskottet

Motionerna

1991/92:Sf4 – Sf9 till socialförsäkringsutskottet

3 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Propositionerna
1991/92:51 En ny småföretagspolitik
1991/92:60 Skattepolitik för tillväxt

4 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställts

den 7 november

1991/92:36 av *Kjell Eldensjö* (kds) till näringsministern om problemen i tekoindustrin:

Svensk teko som under gången tid varit en stark och blomstrande näringsgren med produktion av kläder kännetecknade av hög kvalitet och god design har under främst de senaste två decennierna varit utsatt för en så kännbar konkurrens, framför allt från låglöneländer, att näringen krympt till en i förhållande till tidigare mycket låg nivå.

Nu då det statliga stödet successivt skurits ned och Sverige dessutom ensamt avskaffat handelshindren ter sig framtiden för svensk teko ännu dysterrare. Enligt uppgift avser nämligen både USA och EG att förlänga sina teko-begränsningsavtal. Både EG centralt, men i synnerhet EG-staterna startar nu också stora förnyelseprogram för branschen.

Länsarbetsnämnden i Älvsborgs län anger i "ARBETSMARKNADSUTSIKTERNA September 1991" att inom teko har från januari 1990 till september 1991 inte mindre än 2 100 personer blivit uppsägningsvarslade, vilket motsvarar mer än var femte anställd. Det är ingen tvekan om att det inom svensk teko nu riskerar sprida sig en stämning av uppgivenhet.

Med anledning av den svåra situationen för svensk teko vill jag fråga statsrådet följande:

Anser statsrådet att vi i Sverige av beredskaps- och andra skäl behöver en väl fungerande svensk tekoindustri med inhemsk produktion?

Avser regeringen att vidta några konkreta åtgärder för att svensk teko skall kunna överleva den branschkras som nu råder?

1991/92:37 av *Ines Uusmann* (s) till socialministern om kvinnors arbetsvillkor i en privatiserad vård- och omsorgssektor:

I regeringsförklaringen talas om valfrihetsrevolution i välfärdspolitiken, vilket skall ge större möjligheter för de många kvinnor som arbetar inom vård, omsorg och utbildning.

I prop. 1991/92:65 sägs att "Fri etableringsrätt inom barnomsorgen är angelägen" eftersom den ökar personalens valfrihet.

"Förskollärare och barnskötare får fler arbetsgivare att välja mellan. Det

ger dem en starkare position när det gäller att skapa goda arbetsvillkor och en större frihet att välja under vilka former de vill arbeta”.

Uppfattningen synes vara att med privata arbetsgivare får kvinnor bättre arbetsvillkor vad gäller löner, arbetsmiljö, arbetstider m.m. Låt oss därför granska några yrkesområden, där kvinnor är dominerande och som finns både i offentlig och privat sektor.

Städarbete, även kallat lokalvård, är ett traditionellt kvinnoarbete, som utförs i statlig, kommunal och privat regi med tre olika kollektivavtal. Det är entydigt att det är mest lönsamt och ger bästa arbetsvillkoren i övrigt att städa med ett statligt kollektivavtal, något sämre med ett kommunalt och definitivt sämst med det privata avtalet.

Samma förhållanden gäller alla typiska kvinnojobb som finns inom flera avtalsområden, exempelvis telefonister, receptionister, kökspersonal och tandsköterskor. Trots en ihållande kamp bland fackligt aktiva kvinnor i de här grupperna har det hittills varit omöjligt att komma fram med de privata arbetsgivarna.

Regeringen har emellertid uppenbart uppfattningen att fr.o.m. nu blir privata arbetsgivare lättare att förhandla med och kommer att agera draghjälp åt den kvarvarande offentliga sektorns kvinnor. Eller är det så att avtalen på den offentliga sektorn som rör typiska kvinnojobb skall anpassas neråt till vad den privata lönsamheten anser skäligt?

Med anledning av det ovanstående vill jag fråga socialministern följande:

1. Vad är det enligt socialministerns mening som talar för att privata arbetsgivare blir ”mer generösa” mot anställda barnskötare och sjukvårdsbiträden än de nuvarande arbetsgivarna?

2. Om denna profetia inte skulle uppfyllas, är socialministern då beredd att vidta åtgärder för att förbättra kvinnolönerna inom den privata vård- och omsorgssektorn?

1991/92:38 av *Karin Israelsson* (c) till socialministern om åtgärder mot spelberoende:

Den totala spelmarknaden i Sverige omsatte 19 miljarder kronor år 1990. Av det stod ATG för 34 % eller 6 424 milj.kr., tipstjänst 29 % eller 5 545 milj.kr. och penninglotteriet 16 % eller 3 013 milj.kr. De övriga 21 % står folkrörelserna och övriga för.

Spelbolagens marknadsföringskostnader har utvecklats från 91 miljoner 1985 till 203 miljoner 1990.

Spelbolagen har under alla år ett antal ombud för försäljning av sina produkter. Fr.o.m. den 1 juli 1991 har penninglotteriet gemensamma ombud med ATG på on-line-terminaler. Dessa är för närvarande ca 1 500 st. En stor del av on-line-ombuden 60–70 % är gemensamma även med tipstjänst. De statsägda bolagen fastställer provisioner i avtal efter överläggningar med ombudens branschorganisationer. ATG lämnar tillstånd till ombuden vari anges vissa rättigheter och skyldigheter.

Statens intäkter har utvecklats från 1985 från 2 643 till 3 944 miljoner 1990.

Sverige leder spelligan i västvärlden. Det finns elva spelformer här, att jämföra med sex i Danmark och Storbritannien och åtta i Finland. I Sverige

spelas per capita för 1 775 jämfört med Danmarks 526 och Storbritanniens 1 229 kr. Uppgifterna är hämtade ur en utredning rörande spel i vårt land Ds 1991:51.

Detta stora utbud och tillgången på snabbt spelande över hela landet har också givit allt flera människor spelberoende. Ett spelmissbruk/beroende ger samma symptom som ett alkoholmissbruk. En tvingande situation som ofta slutar med mycket stor skuldsättning, ofta kriminella handlingar och i vissa fall självmord. De flesta spelare med dessa symptom är helt dolda missbrukare. I dag finns det tre vårdplatser för denna starkt ökande grupp av människor. Kunskapen inom socialtjänsten, bland kronofogdar och jurister är låg.

En organisation på frivillig bas finns i dag att hänvisa, Riksförbundet Spelberoende. Tyvärr saknar de medel för att klara den alltmer ökande efterfrågan av deras tjänster.

Med anledning av detta spelutbud, statens stigande inkomster av spelandet och det ökande antalet människor med spelberoende önskar jag ställa några frågor till statsrådet:

Är regeringen beredd att förorda att det planerade Folkhälsoinstitutet tar fram ett program för att förebygga spelberoende?

Är regeringen beredd att sätta en åldersgräns för deltagande i spel med de snabba spelformerna som visat sig vara mest riskabla?

Är regeringen beredd att lämna ett ekonomiskt stöd för den verksamhet som Riksförbundet Spelberoende bedriver?

Är regeringen beredd att verka för ett ökat antal vårdplatser för spelberoende?

1991/92:39 av *Lahja Exner* (s) till arbetsmarknadsministern om arbetslösheten bland kvinnor:

Jämfört med andra länder har vi i Sverige en mycket hög kvinnlig förvärvsfrekvens. Den viktigaste framtidsfrågan för oss svenska kvinnor handlar om vår rätt till ett eget avlönat arbete, vår rätt att genom vårt arbete bidra till den gemensamma välfärden.

Full sysselsättning – arbetslinjen – ger oss alla möjlighet till arbete i den omfattning vi själva önskar och behöver. Vi kvinnor vill också ha möjlighet att välja mellan många olika arbetsuppgifter, efter våra individuella behov och våra egna förutsättningar.

Situationen på den svenska arbetsmarknaden har på kort tid försämrats och många känner stor oro för sina möjligheter att försörja sig med eget arbete på en krympande arbetsmarknad i stark omvandling. Varslen ökar oroväckande och även den gemensamma sektorn som är kvinnornas största arbetsmarknad står inför nya hot när regeringen aviserar stora indragningar från den redan trånga kommunala ekonomin.

Arbetslösheten har hittills slagit hårdare på den manliga delen av arbetsmarknaden. De av arbetslöshet drabbade kvinnorna har fått en viss del av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna när det gäller arbetsmarknadsutbildning, AMI och särskilda inskolningsplatser. Risker är dock uppenbara att

detta inte är nog om kvinnorna skall ha chansen att stanna kvar på arbetsmarknaden.

Eftersom kvinnorna arbetar på en begränsad del av arbetsmarknaden, har ofta färre år till sitt förfogande i arbetslivet och en stor grupp av oss har kort och föråldrad utbildning, vill jag ställa följande fråga till arbetsmarknadsministern:

Vilka initiativ är arbetsmarknadsministern beredd att vidta för att snabbt och direkt bistå de arbetslösa kvinnorna?

1991/92:40 av *Berith Eriksson* (v) till bostadsministern om Sveriges flyktingmottagande:

Vänsterpartiet, folkpartiet och miljöpartiet riktade i flera viktiga avseenden en identisk eller likartad kritik mot den förra regeringens flyktingpolitik. Det är angeläget att få besked om vilken politik den nya regeringen avser föra i frågor som har en väsentlig betydelse för rättssäkerhet och humanitet i vårt flyktingmottagande.

Inom EG pågår ett arbete med harmonisering av flyktingpolitiken som framför allt handlar om hur antalet asylsökande kan reduceras, trots att en förstahandsfråga borde vara att diskutera en europeisk konvention till skydd för människor som flyr undan olika typer av våld: krig, inbördeskrig, väpnade oroligheter eller bristande förmåga hos ett lands regering att skydda det egna landets medborgare.

Den förra regeringen har använt viseringspolitiken som ett instrument för att hindra flyktingar att söka asyl i Sverige. Detta strider mot andan i Genèvekonventionen och har utgjort ett missbruk av viseringsinstrumentet. En person som har avsikten att söka asyl i Sverige kan nämligen inte få en visumansökan beviljad och hindras därför från att fly från sitt hemland.

Nära samband med missbruket av viseringsinstrumentet har de skärpta sanktioner mot transportföretag som tar med asylsökande till Sverige som infördes 1989. Det får den effekten att privata transportföretag tvingas sköta inresekontrollen till Sverige vid incheckningsdiskarna. Det är oacceptabelt att tvinga exempelvis flygbolag att på detta sätt fullgöra myndighetsfunktioner. Det är också ett ur rättssäkerhetssynpunkt grovt stötande arrangemang.

Invandrarverket fick i samband med att den nya utlänningslagen antogs överta ansvaret för att förordna offentligt biträde för de asylsökande. Det har bl.a. från diskrimineringsombudsmannen och justitieombudsmannen framförts mycket allvarlig kritik mot invandrarverkets sätt att sköta dessa viktiga frågor. Diskrimineringsombudsmannen har föreslagit att rätten att förordna biträde i dessa ärenden återförs till rättshjälpsmyndigheten.

En reform som vore starkt ägnad att förbättra rättssäkerheten i beslutsfattandet vore att inrätta en advokatjour så att de asylsökande omedelbart kan få juridiskt biträde också när det är aktuellt med avvisningsbeslut med omedelbar verkställighet. Det finns sedan flera år ett förslag från advokatsamfundet hur detta skulle kunna organiseras, men den förra regeringen visade inte något nämnvärt intresse för frågan.

En annan mycket enkel men betydelsefull reform för att stärka rättssäkerheten vore att införa en regel om att alla asyلفörhör togs upp på band. Det

skulle både för den asylsökande och för myndigheten vara av stort värde att ha en tillförlitlig dokumentation om vad som förekommit vid utredningsförhöret.

Jag vill mot denna bakgrund ställa följande frågor:

1. Avser regeringen att i lämpliga fora ta initiativ till en i första hand europeisk konvention för att bereda skydd åt människor som flyr undan olika typer av våld?
2. Kommer regeringen att upphäva visumkravet för medborgare från flyktingproducerande länder där den förra regeringen införde visumkrav för att hindra asylsökande att ta sig till Sverige?
3. Kommer regeringen att föreslå upphävande av de skärpta sanktioner mot transportföretag som för in flyktingar till Sverige, vilka beslutades i samband med nya utlänningslagen?
4. Kommer regeringen att föreslå att uppgiften att förordna offentligt biträde i asylärenden läggs på annan myndighet än invandrarverket?
5. Kommer regeringen att föreslå att det införs en advokatjour i asylärenden?
6. Kommer regeringen att föreslå införande av regler om obligatorisk bandning av utredningsförhören i asylärenden?

5 § Anmälan om frågor

Anmälades att följande frågor framställts

den 7 oktober

1991/92:103 av *Rune Backlund* (c) till justitieministern om polisens asylutredningar:

Under de senaste månaderna har väntetiderna hos polisen för asylutredning åter ökat och uppgår till 8–10 veckor.

Jag vill därför fråga justitieministern:

Vilka åtgärder avser statsrådet vidta för att minska väntetiderna i asylutredningarna hos polisen?

1991/92:104 av *Yngve Wernersson* (s) till näringsministern om sysselsättningen i Västerås:

Koncernledningen i det finska företaget Outokumpu Copper ämnar genomföra stora neddragningar av företagets verksamhet i Västerås. Besluten innebär bl.a. att bredbandsvalsverket i Västerås flyttas till Spanien och att tillverkningen av myntämnen och patronhylsor överförs från Västerås till Finland.

En granskning av koncernledningens förslag till strategiska åtgärder har genomförts av löntagarkonsulter. Undersökningen påvisar stora brister i beslutsunderlaget.

Ämnar näringsministern vidta några åtgärder för att förhindra ett genomförande av dessa beslut och därigenom trygga sysselsättningen i Västerås?

Prot. 1991/92:21
8 november 1991

1991/92:105 av *Åke Carnerö* (kds) till statsrådet Beatrice Ask om demokratins värden i skolundervisningen:

Många människor i vårt land är oroadе över de rasistiska tendenser som nu visar sig i vår världsdel. Ett demokratiskt land har ett stort ansvar att möta dessa åsikter med moteld.

I vårt land genomfördes ett skolval i anslutning till de allmänna valen.

Oroande härvidlag är den framgång som vissa extrema högerpartier erhållit. Skolan skall enligt läroplanen hävda vår demokratis väsentliga värden och klart ta avstånd från allt som strider mot dessa.

Har regeringen och utbildningsdepartementet för avsikt att vidta några åtgärder med anledning av ovanstående?

1991/92:106 av *Lennart Fridén* (m) till finansministern om momsen och teatern:

I samband med skattereformen 1990 beslutades att mervärdesskatt inte skulle tas ut på teater- och museibesök och andra "kulturtjänster". Tanken var god men effekten har i synnerhet för teatern blivit mycket negativ. Detta beror på att den verksamhet som inte är momsbelagd ej heller får dra av ingående moms. Resultatet har blivit att teatern fått en avsevärt försämrad ekonomi.

Det är nu ett år sedan man först från teaterhåll gjorde statsmakterna uppmärksamma på detta, men ännu kvarstår problemen eftersom inga motåtgärder vidtagits. Detta har bl.a. medfört att kommunala teatrar nu måste få extra anslag från sina huvudmän för att betala moms till staten.

Vad kommer att göras för att rätta till den uppkomna situationen för teatern, och när kommer det att ske?

1991/92:107 av *Roland Larsson* (c) till socialministern om familjepolitiken:

I regeringsförklaringen utlovas en omläggning av familjepolitiken. Omläggningen skall ske i flera steg.

I ett första och omedelbart steg sägs bl.a. att statsbidragsreglerna skall ändras så att bidrag även utgår för dagbarnvårdarnas egna barn.

I regeringens proposition 1991/92:65 framlägges inte något sådant förslag. Som skäl anges det nuvarande samhällsekonomiska läget.

När under mandatperioden kommer reformen att genomföras?

1991/92:108 av *Marianne Jönsson* (c) till utbildningsministern om handikappades möjligheter att genomföra högskoleprovet:

Antalet personer som genomför högskoleprovet ökar kraftigt. Vid sidan av gymnasiebetyget är högskoleprovet för många människor det viktigaste urvalsinstrumentet till högre studier. Det är därför viktigt att tillgängligheten

till dessa prov är lika för alla. I dag är det inte så. En särskilt utsatt grupp är människor med handikapp. För många av dessa är det svårt, ibland helt omöjligt, att genomföra provet.

Med anledning av detta vill jag ställa följande fråga:

Vilka initiativ ämnar utbildningsministern vidta för att ge människor med handikapp fullgoda möjligheter att genomföra högskoleprovet?

1991/92:109 av *Bengt Dalström* (nyd) till statsrådet Alf Svensson om distributionen av hjälpsändningar till Baltikum:

Jag är väl medveten om att regeringen har etablerade kontakter och planeringsarbeten i gång som gäller länderna i Baltikum.

Ett av problemen är dock att stora hjälpsändningar av livsmedel och andra förnödenheter lagras i hamnarna. Detta är ett växande, akut problem eftersom det saknas tillräckliga transportresurser. Vinterns nöd och elände kommer allt närmare. Här behövs snabb hjälp!

I Sverige finns överskott på exempelvis trailers och släpvagnar som relativt omgående skulle kunna göras disponibla. Företag i Sverige har etablerat kontakt med Transportministeriet i Lettland – en representant besöker denna vecka Stockholm.

Min fråga till statsrådet Alf Svensson är nu:

Kan regeringen omgående lösgöra biståndspengar för att hjälpa till med detta transportproblem?

1991/92:110 av *Kent Carlsson* (s) till utrikesministern om den framtida vapenhandeln:

I ett tal inför FNs generalförsamling den 10 oktober 1991 sa utrikesministern att hon hoppades att de kommande åren skulle "kunna bli märkesår för --- begränsad handel med konventionella vapen".

Mot bakgrund av detta vill jag fråga utrikesministern:

Innebär denna deklaration inför FN någon förpliktelse för Sverige, som en av världens tio största vapenexportörer, att förändra sin nuvarande vapenexportpolitik och ytterligare begränsa exporten av konventionella vapen från Sverige?

1991/92:111 av *Thage G Peterson* (s) till bostadsministern om presstödet:

Av en TT-intervju nyligen framgår att: "Birgit Friggebo uttrycker sig bestämt, när det gäller presstödet – det blir en sänkning i den budgetproposition, som regeringen lägger fram i januari."

Jag vill fråga statsrådet Friggebo om hela regeringen delar denna hennes uppfattning.

Televerkets kraftiga höjningar av taxorna för privata samtal innebär problem för människor som har brist på alternativa kommunikationsmedel. Detta gäller bl.a. vissa låginkomstpensionärer och handikappade. Telefonen är som kommunikationsmedel i dagens samhällsstruktur ytterst viktig för alla människor, men speciellt viktig för dessa grupper. Det är därför olyckligt att televerkets krav på ökad avkastning så hårt kommer att drabba dessa svaga grupper.

Jag vill därför fråga socialministern:

Avser regeringen att kompensera dessa grupper för sina relativt sett kraftigt ökade kostnader för sina sociala kontakter?

1991/92:113 av *Bengt Hurtig* (v) till utrikesministern om Iran och de mänskliga rättigheterna:

Enligt pressuppgifter har den iranska regeringen den 15 oktober officiellt begärt att länderna i Europa skall stoppa aktiviteter från den iranska motståndsrörelsen mujahedin på sina länders territorium.

Den iranska regeringen anser att regeringarna i Europa måste, i sitt eget intresse av ekonomiska förbindelser med Iran, ta mujahedins aktiviteter under förnyat övervägande. Det är av största vikt att vårt land inte faller undan för påtryckningar av dessa slag utan öppet deklarerar att alla individer i vårt land – även invandrare och flyktingar från Iran – som följer svensk lagstiftning i politiska aktiviteter åtnjuter fulla demokratiska fri- och rättigheter. Kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Iran är väl dokumenterade. Under senare tid har dessa kränkningar snarast förvärrats.

Jag vill därför fråga utrikesministern:

Avser regeringen att i FN-sammanhang agera i fråga om de mänskliga rättigheterna i Iran?

1991/92:114 av *Johan Lönnroth* (v) till miljöministern om den kommunala miljö- och konsumentupplysningen:

Riksdagen anser att det inte finns några hinder för den lokala konsumentverksamheten att uttryckligen avråda konsumenten från att välja en viss produkt (1990/91:LU37).

I ett beslut från den 25 oktober har JO med stöd av argument (citat) "vid sidan av det formellt juridiska betraktelsesättet" uttalat kritik mot den av Göteborgs kommun utgivna "Miljökatalogen". JO säger bl.a. att katalogen skulle "gynna vissa näringsidkare" i och med att man rekommenderat vissa produkter/märken. Detta beslut har skapat en osäkerhet i flera kommuner om man vågar gå vidare med sin viktiga miljö- och konsumentupplysning.

Miljöministern har att döma av tidningsuppgifter hävdat kommunernas rätt att rekommendera miljövänliga produkter.

Mot denna bakgrund vill jag fråga Olof Johansson:

Vad avser miljöministern att göra mer konkret för att ge kommunerna råg

i ryggen när det gäller deras fortsatta information om miljövänliga och miljöfarliga produkter?

den 8 november

1991/92:115 av *Sten Söderberg* (nyd) till bostadsministern om fördelningen av flyktingärenden mellan rättshjälpsbiträden:

Den 8 november 1991 uppgavs i riksradians Eko-sändning att advokaten Hans Bredberg under året handlagt 400 flyktingärenden rörande ryska medborgare.

Det synes vara en vanlig situation att ett fåtal advokater erhåller större delen av alla flyktingärenden. Detta främjar orätt och missgynnar andra seriösa advokater. Det torde också vara till men för rättssäkerheten för den enskilde. 400 ärenden ger ca 2 milj.kr. i intäkt räknat efter en låg taxa per ärende.

Advokater nära flyktinganläggningar, såsom Märsta, Upplands Väsby, Sollentuna och Jakobsberg, synes vara missgynnade när advokater från andra orter skall utföra uppdrag på t.ex. Carlsunds-förläggningen i Upplands Väsby.

Normalt borde det vara Advokatsamfundets sak att driva denna rättssäkerhetsfråga. Min fråga är:

Kommer invandrarministern att verka för större rättssäkerhet och rättvisa i denna sak?

1991/92:116 av *Sten Söderberg* (nyd) till arbetsmarknadsministern om renovering av VA-nätet för att främja sysselsättningen:

Det läcker alldeles otroligt i det svenska VA-nätet. Uppskattningsvis försvinner hundratals miljoner kubikmeter dricksvatten utan att nå konsumenterna. Enbart i Stockholm rinner 35 miljoner kubikmeter per år ut i marken och huvudstaden bokstavligt talat flyter. Många är överens om att vårt vatten- och avloppsnät omgående är i starkt behov av renoveringar. Kommunerna har av olika anledningar under årtionden endast gått in och löst akuta problem utan att ha ett genomtänkt långsiktigt renoveringsprogram. I orostider, som dessa, med stigande arbetslöshet skulle en satsning på stora renoveringsprojekt i Sverige av VA-nätet medföra mycket stora effekter ur sysselsättningssynpunkt.

Min fråga till statsrådet är med hänvisning till ovanstående följande:

Är statsrådet beredd att omgående medverka till att det fördelas statliga medel till sysselsättningsbefrämjande åtgärder för renoveringar i stor skala av det svenska VA-nätet?

1991/92:117 av *Sten Söderberg* (nyd) till justitieministern om den enskildes rättssäkerhet:

Advokaten Lars G Mattsson har på Brännpunktsidan i Svenska Dagbladet den 22 oktober 1991 tagit upp frågan om besparingar i förundersökning i

brottmål. Föreslagna åtgärder såsom de är utformade enligt direktiven för den s.k. åklagarutredningen medför enligt artikeln risk för att vi i stället för en besparing får ökade kostnader till följd av att åtgärderna medför avsevärd risk för att åtal väcks i onödan. Därtill kommer ett avsevärt lidande för den enskilde. Med hänsyn härtill och till vad som i övrigt framgår av bifogade artikel vill jag fråga justitieministern följande.

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att tillförsäkra den enskilde rättssäkerhet och för att bespara den enskilde onödigt lidande?

1991/92:118 av *Tage Pahlsson* (c) till näringsministern om turismen:

Enligt regeringspropositionen om den ekonomiska politikens inriktning skall statens engagemang i Sveriges Turistråd avvecklas budgetåret 1992/93. I bl.a. massmedia har detta tolkats som att regeringen vill lägga ned turistrådet.

Turismen eller, som det ofta kallas – besöksnäringen – är en av världens största näringsgrenar. Detta har man i de allra flesta länder tagit fasta på, vilket resulterat i statliga engagemang. I Sverige tycks vi vara på väg att göra tvärtom.

En viktig förutsättning för att besöksnäringen i vårt land skall kunna samordna sina resurser är ett centralt organ med uppgift att marknadsföra Sverige och koordinera insatserna från de olika landsdelarna. Här har turistrådet sin uppgift.

Då turistnäringen är intressant som näringsgren i hela landet – inte minst i våra glesbygder – bör det ligga i samhällets intresse att skapa bästa möjliga förutsättningar för dess utveckling. Den aviserade momssänkningen är en insats i rätt riktning, medan avvecklingen av stödet till turistrådet går stick i stäv. Min fråga till näringsministern är därför:

På vilket sätt har näringsministern för avsikt att stödja svensk turistnäring efter nästa budgetårs utgång?

1991/92:119 av *Sigge Godin* (fp) till näringsministern om turismen och regionalpolitiken:

Basnäringarna i Sverige sviktar. En näring som har framtiden för sig, globalt sett, är turistnäringen. Turismen har stor betydelse för många regioner i Sverige och för vissa orter handlar det om överlevnaden.

200 000 människor är hel- eller deltidsarbetande med turism. Drygt 21 000 företag är direkt kopplade till denna näring, därtill är många fler sektorer indirekt beroende.

Regeringen diskuterar nu nedläggning av Sveriges Turistråd liksom vissa turistorgan på länsnivå.

Jag vill då fråga statsrådet vilka åtgärder som regeringen tänker vidta så att turismens betydelse för regionalpolitiken och arbetskraften inte ytterligare undergrävs.

1991/92:120 av *Ulf Lönnqvist* (s) till näringsministern om bostadsproduktionen:

Regeringen har de senaste dagarna lagt fram en rad förslag som fördyrar boendet.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga näringsministern följande:

Hur avser regeringen att upprätthålla den bostadsproduktion om ca 40 000 nyproducerade lägenheter per år som behövs för att undvika bostadsbrist?

1991/92:121 av *Ingela Mårtensson* (fp) till utbildningsministern om den konstnärliga utbildningen i högskolan:

I september 1990 beslöt regeringen på förslag av dåvarande statsrådet Görransson att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över den konstnärliga utbildningen i högskolan.

Mot denna bakgrund skulle jag vilja ställa följande fråga till utbildningsministern:

Avser utbildningsministern att förändra direktiven eller förutsättningarna i övrigt vad gäller översynen av den konstnärliga utbildningen i högskolan?

1991/92:122 av *Anita Gradin* (s) till näringsministern om åtgärder för att hindra ett byggstopp:

Regeringen har beslutat om en rad åtgärder som drabbar bostadsbyggandet, däribland ändringar i bostadsfinansieringen och nedskärning av investeringsbidraget samt ändring i avdragsrätten. Detta innebär ett direkt byggstopp för många bostadsprojekt. Som en följd härav drabbar detta även byggmaterialindustrin. Inom byggmaterialindustrin finns som underleverantörer många småföretag.

Vilka åtgärder tänker näringsministern vidta för att förhindra ett byggstopp som slår ut stora delar av byggmaterialindustrin?

6 § Kammaren åtskildes kl. 13.02.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

OLOF MARCUSSON

/Barbro Karlsson

Fredagen den 8 november

1 § Anmälan om kompletteringsval till vissa utskott	1
2 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
3 § Bordläggning	2
4 § Anmälan om interpellationer	
1991/92:36 av Kjell Eldensjö (kds) om problemen i tekobranschen	2
1991/92:37 av Ines Uusmann (s) om kvinnors arbetsvillkor i en privatiserad vård- och omsorgssektor	2
1991/92:38 av Karin Israelsson (c) om åtgärder mot spelberoende	3
1991/92:39 av Lahja Exner (s) om arbetslösheten bland kvinnor	4
1991/92:40 av Berith Eriksson (v) om Sveriges flyktingmottagande	5
5 § Anmälan om frågor	
1991/92:103 av Rune Backlund (c) om polisens asylutredningar	6
1991/92:104 av Yngve Wernersson (s) om sysselsättningen i Västerås	6
1991/92:105 av Åke Carnerö (kds) om demokratins värden i skolundervisningen	7
1991/92:106 av Lennart Fridén (m) om momsen och teatrarerna	7
1991/92:107 av Roland Larsson (c) om familjepolitiken	7
1991/92:108 av Marianne Jönsson (c) om handikappades möjligheter att genomföra högskoleprovet	7
1991/92:109 av Bengt Dalström (nyd) om distributionen av hjälpsändningar till Baltikum	8
1991/92:110 av Kent Carlsson (s) om den framtida vapenhandeln	8
1991/92:111 av Thage G Peterson (s) om presstödet	8
1991/92:112 av Bengt Hurtig (v) om telefonkostnaderna för pensionärer m.fl.	9
1991/92:113 av Bengt Hurtig (v) om Iran och de mänskliga rättigheterna	9
1991/92:114 av Johan Lönnroth (v) om den kommunala miljö- och konsumentupplysningen	9
1991/92:115 av Sten Söderberg (nyd) om fördelningen av flyktingärenden mellan rättshjälpsbiträden	10
1991/92:116 av Sten Söderberg (nyd) om renovering av VA-nätet för att främja sysselsättningen	10
1991/92:117 av Sten Söderberg (nyd) om den enskildes rättssäkerhet	10

Prot. 1991/92:21
8 november 1991

1991/92:118 av Tage Pålsson (c) om turismen.	11
1991/92:119 av Sigge Godin (fp) om turismen och regionalpoli- tiken	11
1991/92:120 av Ulf Lönnqvist (s) om bostadsproduktionen . .	12
1991/92:121 av Ingela Mårtensson (fp) om den konstnärliga ut- bildningen i högskolan.	12
1991/92:122 av Anita Gradin (s) om åtgärder för att hindra ett byggstopp	12

